

Danmark skaber færre højvækstvirksomheder end nabolandene

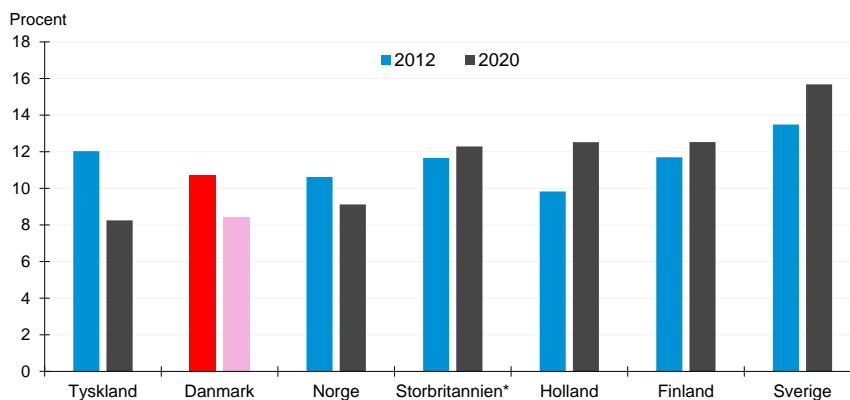
Danmark halter efter nabolandene, når det gælder om at skabe højvækstvirksomheder. Siden 2012 er vi faldet fra en 9.- til en 22. plads blandt de europæiske lande, og antallet af højvækstvirksomheder i Danmark er på det laveste niveau i syv år. Høj usikkerhed risikerer at ramme de danske virksomheders vækstmotor hårdt i det nye år.

Danmark sakker bagud på andelen af højvækstvirksomheder...

Selvom det er let at starte virksomhed i Danmark viser erfaringerne, at det ofte er langt sværere for danske virksomheder at opnå hurtig vækst og vokse sig større sammenlignet med i andre lande. I Danmark var det blot 8,4 procent af virksomhederne – ca. hver tolvte – i den private sektor, der i perioden 2017 - 2020 præsterede en årlig

I Danmark skaber vi færre højvækstvirksomheder end i nabolandene

Højvækstvirksomheder som andel af det samlede antal aktive virksomheder med mindst 10 ansatte i henholdsvis Danmark og nabolandene

Anm.: Højvækstvirksomheder er defineret ved at have haft en gennemsnitlig årlig vækst i antal fuldtidsansatte på mindst 10 pct. over en treårig periode, og som havde mindst ti ansatte i starten af vækstperioden. *Data for Storbritannien er fra 2012 og 2018. Kilde: Eurostat

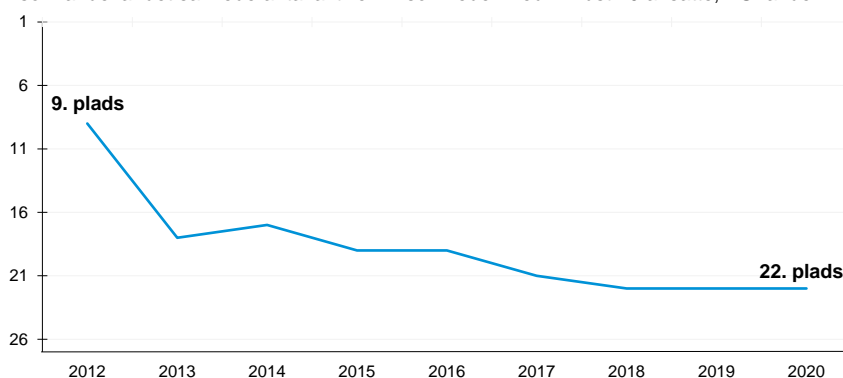
... sammenlignet med de andre lande i Europa

nemsnitlig vækst i deres beskæftigelse på mindst 10 procent, og som havde mindst ti ansatte i starten af vækstperioden – kaldet for *højvækstvirksomheder*. Det er lavere end i de fleste af vores nabolande, hvor andelen af højvækstvirksomheder i eksempelvis Sverige var 15,7 procent og dermed næsten det dobbelte i samme periode.

Siden 2012 er Danmark dalet nedad på Eurostats årlige liste over lande med flest højvækstvirksomheder, hvor vi er faldet fra en 9.- til en beskedne 22. plads blandt EU-landene (Grækenland er udeladt på grund af manglende data). Det skyldes dels et fald i andelen af højvækstvirksomheder i Danmark, men også at flere af de sydeuropæiske lande er blevet bedre til at skabe højvækstvirksomheder efter nogle år med svære vækstbetingelser under gældskrisen. Listen toppede i 2020 af Irland, efterfulgt af Sverige, Finland og Holland på de næste pladser – tre lande vi normalt sammenligner os med.

Danmark falder tilbage på liste over europæiske lande med flest højvækstvirksomheder

Danmarks placering på Eurostats liste over lande med flest højvækstvirksomheder målt som andel af det samlede antal aktive virksomheder med mindst 10 ansatte, EU-lande

Anm.: I tilfælde af manglende data anvendes data for det sidst tilkendte år. Grækenland er udelagt i figuren pga. manglende data. Kilde: Eurostat og DI.

Definition af højvækstvirksomheder

Der findes flere forskellige definitioner på en højvækstvirksomhed i litteraturen. Mens Eurostat tager udgangspunkt i virksomhedernes beskæftigelsesvækst i deres årlige opgørelse, er der andre studier som definerer højvækstvirksomheder ud fra udviklingen i deres omsætning, værditilvækst eller andre økonomiske nøgletal.

I den følgende del af analysen tager vi udgangspunkt i Danmarks Statistiks definition af højvækstvirksomheder. I denne opgørelse defineres højvækstvirksomheder ved, at de har haft en gennemsnitlig årlig vækst i antal fuldtidsansatte på mindst 20 procent over en treårig periode, og havde minimum fem fuldtidsansatte i starten af vækstperioden. I det følgende ser vi alene på højvækstvirksomheder med under 100 fuldtidsansatte i starten af vækstperioden. Dette gøres for at udelade nogle få, meget store virksomheder, der tegner sig for en ganske betydelig del af økonomien.

Højvækstvirksomhederne i Danmark og deres betydning

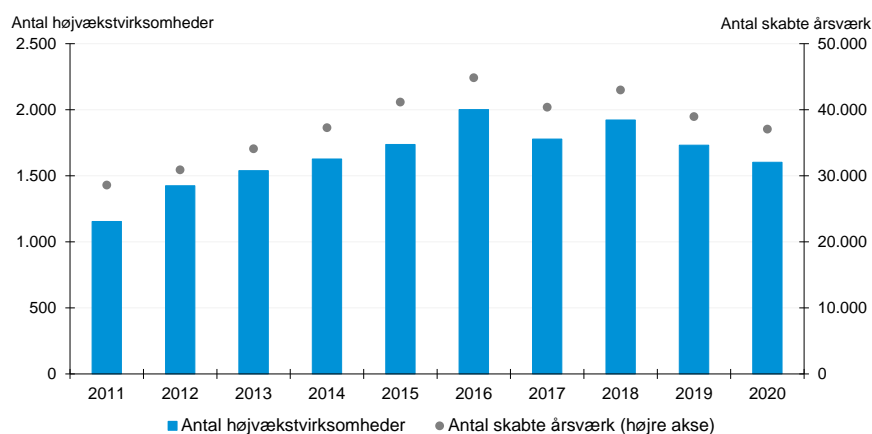
Med udgangspunkt i Danmarks Statistiks definition udgjorde højvækstvirksomhederne i Danmark ca. 5,5 procent af de private virksomheder i perioden 2017-2020, når der alene ses på dem med færre end 100 fuldtidsansatte i starten af vækstperioden. Det er en lavere andel end i Eurostats opgørelse, hvilket primært skyldes det strengere krav til beskæftigelsesvæksten i Danmarks Statistiks opgørelse. Danmarks Statistik medtager også virksomheder med 5-9 fuldtidsansatte i deres opgørelse, hvilket trækker i den modsatte retning.

Antallet af højvækstvirksomheder i Danmark er faldende...

Med denne opgørelsesmetode var der i alt godt 1.600 højvækstvirksomheder i Danmark i perioden 2017-2020, som tilsammen skabte ca. 37.000 nye årsværk. Det er det laveste i syv år målt på både antal virksomheder og skabte jobs. Dermed fortsatte antallet af højvækstvirksomheder og deres jobskabelse med at falde i det første år under coronakrisen, om end i et mindre omfang end først frygtet.

Laveste antal højvækstvirksomheder i Danmark i syv år

Antal højvækstvirksomheder og antal skabte årsværk i Danmark

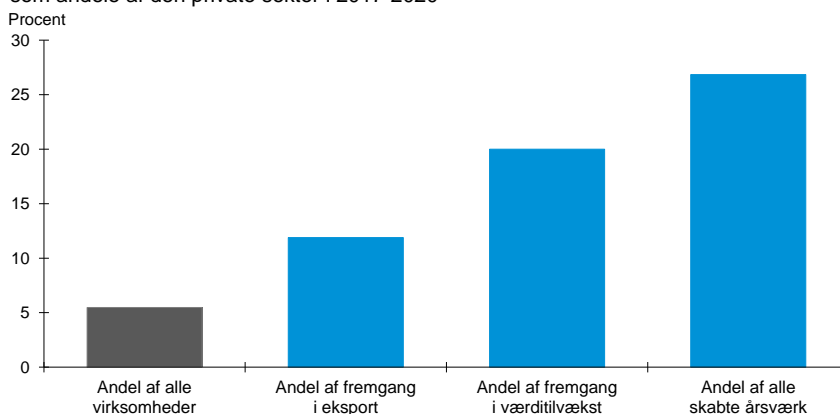
Anm.: Højvækstvirksomheder er defineret ved at have haft en gennemsnitlig årlig vækst i antal fuldtidsansatte på mindst 20 pct. over en treårig periode, og som var registreret med minimum fem og færre end 100 fuldtidsansatte i starten af vækstperioden. Kilde: Danmarks Statistik og DI.

... men de er fortsat en vigtig vækstmotor for økonomien

Selvom højvækstvirksomhederne defineres ud fra deres vækst i antal årsværk – og dermed i sagens natur bidrager positivt til den samlede jobskabelse – så er det bemærkelsesværdigt, hvor stor en del af fremgangen i økonomien, der er koncentreret inden for dette virksomhedssegment. Højvækstvirksomhederne stod for en femtedel af den samlede fremgang i værditilvæksten i den private sektor og for knap en ottendedel af eksportfremgangen i årene 2017-2020. Det er langt større andele, end antallet af virksomheder tilsiger.

Højvækstvirksomheder har stor betydning for dansk økonomi

Højvækstvirksomhedernes jobskabelse, fremgang i værditilvækst og fremgang i eksport som andele af den private sektor i 2017-2020

Anm.: I beregningen af højvækstvirksomhedernes andel af fremgangen i den private værditilvækst medtages alene virksomheder i private ikke-finansielle byerhverv med ikke-imputerede regnskabsoplysninger i både udgangsåret og slutåret.
Kilde: Danmarks Statistik og DI.

Usikkerhed kan bremse vækstmotoren i dansk økonomi

Det er afgørende, at vi styrker vækstlaget af virksomheder i alle størrelser, aldre, brancher og egne af landet, der kan bidrage til fremgangen i økonomien. Derfor er det også bekymrende, at der skabes færre højvækstvirksomheder herhjemme, og at mange virksomheder – herunder de små og mellemstore virksomheder (SMV'er) som gerne skulle vokse sig store med tiden – ser flere barrierer, der kan risikere at stikke en kæp i hjulet for deres udviklingsmuligheder.

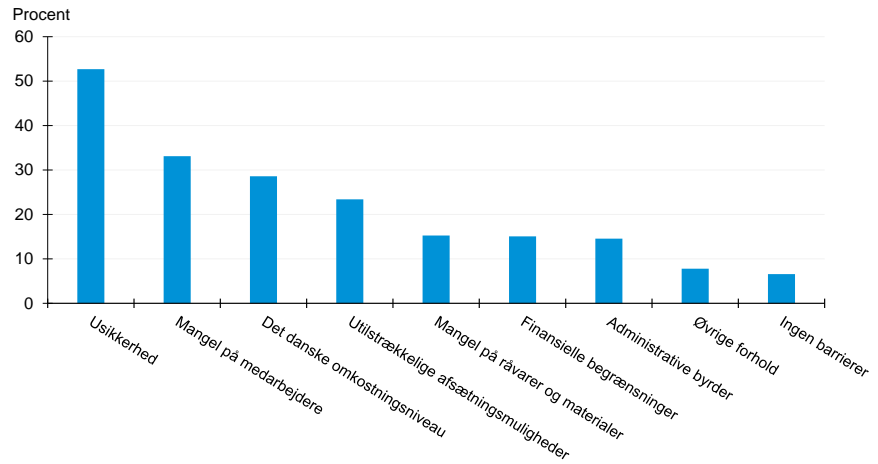
SMV'erne ser usikkerhed som den største vækstbarriere i 2023

I en ny rundspørge blandt DI's medlemmer peger lidt over halvdelen af SMV'erne på usikkerhed (bl.a. som følge af krigen i Ukraine, høj inflation, stigende renter mv.) som en vækstbarriere i det nye år.¹ Mangel på medarbejdere står også højt på listen over vækstbarrierer samtidig med, at det danske omkostningsniveau og utilstrækkelige afsætningsmuligheder også fremhæves som nogle af de største barrierer for SMV'ernes udviklingsmuligheder. Kun 7 procent angiver, at de ingen vækstbarrierer ser for det kommende år.

¹ Hvis der alene ses på de SMV'er, der venter en stigning i antallet af medarbejdere på mere end fem procent i første kvartal 2023 i forhold til fjerde kvartal 2022, er det derimod utilstrækkelig adgang til kvalificerede medarbejdere, der angives som den største vækstbarriere (med 61 procent af virksomhederne).

Små og mellemstore virksomheders største vækstbarrierer i 2023

Hvilke eksterne barrierer hæmmer din virksomheds udviklingsmuligheder i Danmark i 2023?

Anm.: Figuren omfatter alene svar fra virksomheder med færre end 100 medarbejdere.
Kilde: DI's Virksomhedspanel, december 2022.

DI's udspil til en ny iværksætterpolitik i Danmark

Selvom det kan være svært at gøre noget ved den store usikkerhed, som præger økonomien både herhjemme og i landene omkring os, er det afgørende, at vi baner vejen for, at flere virksomheder vinder og kan vokse sig større over tid. Det gælder ikke mindst i forhold til iværksættere og nye virksomheder, som særligt i de første år ofte møder mange bump på vejen for at opnå succes. Derfor lancerede DI sidste år også et udspil til en ny iværksætterpolitik for Danmark, hvor en af hjørnesteenene i udspillet blandt andet er, at give virksomhederne et bedre fundament for at opnå hurtigere vækst.

Her kan du læse mere om DI's iværksætterudspil: *Flere nye vækstvirksomheder – en ny iværksætterpolitik for Danmark.*